

III

(Egyéb jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG 464/13/COL HATÁROZATA

(2013. november 27.)

az állami támogatások eljárási és anyagi jogi szabályainak kilencvenegyedik, az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2013. december 1. utáni alkalmazásáról szóló új fejezet beiktatásával történő módosításáról (A bankokról szóló 2013. évi iránymutatás)

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG (A TOVÁBBIAKBAN: A HATÓSÁG),

tekintettel a felügyeleti és bírósági megállapodás 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

mivel:

A Hatóság szükségesnek véli, hogy iránymutatást tegyen közzé a pénzügyi válsággal összefüggésben nyújtott bankmentő intézkedésekre vonatkozó állami támogatási szabályokról.

Az Európai Bizottság 2013 júliusában közleményt fogadott el az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2013. augusztus 1. utáni alkalmazásáról („A Bankokról szóló 2013. évi közlemény”).⁽¹⁾

Ez a közlemény az Európai Gazdasági Térséget is érinti.

Az EGT állami támogatási szabályainak egységes alkalmazását az Európai Gazdasági Térség egész területén biztosítani kell, összhangban az EGT-megállapodás 1. cikkében megállapított homogenitásra vonatkozó célkitűzéssel.

Az EGT-megállapodáshoz csatolt XV. melléklet 11. oldalán szereplő „ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK” cím II. pontja értelmében a Hatóság a Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja az Európai Bizottság által elfogadott jogi aktusoknak megfelelő jogi aktusokat.

A Hatóság a 2013. november 14-én kelt levelével 2013. augusztus 14-én konzultált az Európai Bizottsággal és az EFTA-államokkal a kérdéstről,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az állami támogatásról szóló iránymutatás az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2013. december 1. utáni alkalmazásáról szóló új fejezet beiktatásával módosul („A Bankokról szóló 2013. évi iránymutatás”).

Az új fejezet e határozat mellékletében található.

⁽¹⁾ HL C 216., 2013.7.30., 1. o.

---

2. cikk

E határozatnak csak az angol nyelvű szövege hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2013. november 27-én.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Oda Helen SLETNES

elnök

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

testületi tag

MELLÉKLET

VIII. RÉSZ – A PÉNZÜGYI VÁLSÁGRA VONATKOZÓ IDEIGLENES SZABÁLYOK

Az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2013. december 1. utáni alkalmazásáról szóló iránymutatás (A bankokról szóló 2013. évi iránymutatás) ⁽¹⁾**1. BEVEZETÉS**

- (1) A pénzügyi válság kezdete óta az EFTA Felügyeleti Hatóság öt állami támogatási iránymutatást (a továbbiakban: *válsággal kapcsolatos iránymutatások*) és 2011-re és 2012-re vonatkozóan meghosszabbítási iránymutatást ⁽²⁾ fogadott el. Ezek az iránymutatások részletes eligazítást tartalmaztak a válság idején a pénzügyi szektor számára az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (EGT-megállapodás) 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint az Európai Gazdasági Térségben nyújtott állami támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó feltételekkel kapcsolatban.
- (2) A *válsággal kapcsolatos iránymutatások* a pénzügyi stabilitás megteremtése, valamint a bankok és az EGT-államok közötti verseny torzulásának minimalizálása érdekében átfogó keretet teremt a pénzügyi szektor támogatására irányuló összehangolt fellépésre. Ezen iránymutatások meghatározzák az állami támogatáshoz jutás feltételeit és azokat a követelményeket, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy az adott támogatás az EGT-megállapodásban meghatározott állami támogatási elvek alapján összeegyeztethetőnek minősüljön a belső piaccal. A *válsággal kapcsolatos iránymutatások* révén a Hatóság a válság fejleményeihez való alkalmazkodás érdekében rendszeresen aktualizálta a pénzügyi szektornak nyújtott állami támogatásra vonatkozó szabályokat. A legutóbbi fejlemények miatt a *válsággal kapcsolatos iránymutatásokat* újra aktualizálni kell.

Jogalap

- (3) A *válsággal kapcsolatos iránymutatások*, illetve az alkalmazási körükbe tartozó támogatási intézkedésekről és programokról szóló egyedi határozatok elfogadásának jogalapja az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja volt, amely kivételes esetben lehetővé teszi a valamely EFTA-állam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetése érdekében történő támogatásnyújtást.
- (4) A válság kezdete óta jelentős intézkedéseket hoztak a pénzügyi szektor nehézségeinek enyhítése érdekében. A válság fejleményei szükségessé tették a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentésére és szerkezetátalakítására vonatkozó állami támogatási keret néhány rendelkezésének kiigazítását, ugyanakkor nem szűnt meg a jelentős állami támogatáshoz jutás lehetősége kivételes esetben. A költségvetési és monetáris eszközök széles tárházának rendkívüli alkalmazása ellenére – ami lehetővé tette a válság súlyosbodásának megakadályozását – a gazdasági élénkülés továbbra is nagyon erőtlen és egyenetlen az EGT-ben. Néhány EGT-állam pénzügyi szektora további kihívásokkal szembesül a közép-, illetve hosszú távú finanszírozás rendelkezésre állása és az eszközök minősége tekintetében: ezek okait a gazdasági recesszióban, valamint az államadósság és a magánszektor hitelállományának csökkentésében kell keresni. Továbbra is feszültség tapasztalható a pénzügyi piacokon, és fennáll a kedvezőtlen hatások szélesebb körű tovagyűrűzésének kockázata.

⁽¹⁾ Ez az iránymutatás megfelel az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2013. augusztus 1. utáni alkalmazásáról szóló bizottsági közleménynek (a bankokról szóló 2013. évi közlemény) (HL C 216., 2013.7.30., 1. o.).

⁽²⁾ A Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott és közzétett, az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyve 1. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó iránymutatás, közzétéve: az *Európai Unió Hivatalos Lapja* L 231., 1994.9.3., 1. o., és 32. EGT-kiegészítés, 1994.9.3., 1. o. Az iránymutatást legutóbb 2013. október 23-án módosították. Az állami támogatásokról szóló iránymutatás frissített változata elérhető a Hatóság honlapján: <http://www.efitasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>. Az állami támogatási iránymutatás VIII. része meghatározza a pénzügyi válsággal kapcsolatos ideiglenes szabályokat a *válsággal kapcsolatos iránymutatásokban*:

1. az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazásáról (a bankokról szóló iránymutatás), HL L 17., 2011.1.20., 1. o. és 3. EGT-kiegészítés, 2011.1.20., 1. o.;
2. a pénzügyi intézeteknek a jelenlegi pénzügyi válságban történő feltökésítéséről (a feltökésítési iránymutatás), HL L 17., 2011.1.20., 1. o. és 3. EGT-kiegészítés, 2011.1.20., 1. o.;
3. a finanszírozási lehetőségek jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban történő elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedések ideiglenes keretrendszeréről (a bankokról szóló iránymutatás), HL L 17., 2011.1.20., 1. o. és 3. EGT-kiegészítés, 2011.1.20., 1. o.;
4. az értékvesztett eszközök EGT-bankszektorban történő kezeléséről (az értékvesztett eszközökről szóló iránymutatás), HL L 23., 2011.1.27., 31. o. és 4. EGT-kiegészítés, 2011.1.27. 1. o.;
5. a pénzügyi szektor életképességének helyreállításáról és a jelenlegi válságban hozott szerkezetátalakítási intézkedéseknek az állami támogatási szabályok alapján történő értékeléséről (szerkezetátalakítási iránymutatás), HL L 282., 2013.10.24., 72. o. és 58. EGT-kiegészítés, 2013.10.24., 1. o.

A pénzügyi válsággal kapcsolatos iránymutatást két alkalommal meghosszabbították, 2011-ben (a 2011. évi meghosszabbítási iránymutatás) (HL L 332., 2011.12.15., 20. o. és 67. EGT-kiegészítés, 2011.12.15., 7. o.) és 2012-ben (a 2012. évi meghosszabbítási iránymutatás) (HL L 282., 2013.10.24., 72. o. és 58. EGT-kiegészítés, 2013.10.24., 1. o.)

- (5) Az állampapírok piacán tartósan fennálló feszültségek igen jól szemléltetik a pénzügyi piacok folyamatos volatilitását. Az EGT pénzügyi szektorán belüli jelentős egymásrautaltság és kölcsönös függés továbbra is teret ad a fertőzésre vonatkozó piaci aggodalmaknak. A pénzügyi piacok magas volatilitása és a gazdasági kilátásokkal kapcsolatos bizonytalanság, valamint az EFTA-államok gazdaságában bekövetkező komoly zavar folyamatosan fennálló kockázata indokoltá teszi, hogy biztonsági hálóként fenntartsuk annak lehetőségét az EFTA-államok számára, hogy az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontjára hivatkozva a válsággal összefüggésben támogatási intézkedésekhez folyamodjanak a pénzügyi szektorban.
- (6) A pénzügyi piacokon állandósult feszültség és a kedvezőtlen hatások szélesebb körű tovagyrűzésének kockázata miatt a Hatóság úgy véli, hogy a pénzügyi szektorra irányuló állami támogatás tekintetében továbbra is teljesülnek az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdése b) pontja alkalmazására vonatkozó feltételek. Ezen eltérés azonban csak valóban kivételes körülmények, az általános pénzügyi stabilitást veszélyeztető válsághelyzet fennállása esetén alkalmazható,

A pénzügyi stabilitás mint átfogó cél

- (7) A válságra adott válaszában és a *válsággal kapcsolatos iránymutatások* alapján a Hatóság átfogó célja a pénzügyi stabilitás fenntartása, valamint az állami támogatás, illetve a bankok és az EGT-államok közötti verseny torzulásának minimális szinten tartása. A pénzügyi stabilitás fenntartása egyrészt azt jelenti, hogy meg kell előzni, hogy a például valamely hitelintézet összeomlása által kiváltott negatív hatások átgyűrűzzenek a bankrendszer többi részébe, másrészt pedig azt is, hogy biztosítani kell a bankrendszer által a reálgazdaságnak nyújtott hitelezés megfelelő szintjét. A pénzügyi stabilitás továbbra is központi jelentőséggel bír a Hatóság számára az ezen iránymutatás alapján a pénzügyi szektornak nyújtott állami támogatások értékelésénél. Ennek során a Hatóság figyelembe veszi, hogy az EGT egyes részeiben a válság egy akut és rendszerszintű stresszhelyzetből mélyrehatóbb gazdasági nehézségek jellemezte helyzeté alakult át, és ez az EGT-piac egységére nézve is fokozott kockázatokat rejt.
- (8) Az átfogó cél nem csak abban a lehetőségben tükröződik, hogy a bajban lévő bankok a pénzügyi stabilitáshoz szükséges állami támogatáshoz juthatnak, hanem a szerkezetátalakítási tervek értékelésének módjában is. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy a pénzügyi stabilitást egészséges pénzügyi szektor nélkül nem lehet biztosítani. A tőkebevonásra vonatkozó terveket ezért az illetékes felügyeleti hatósággal szoros együttműködésben meg kell vizsgálni annak érdekében, hogy az életképességet ésszerű időn belül szilárdan és tartósan visszaállítsák; ellenkező esetben a csődhelyzetbe jutott intézményt szabályosan fel kell számolni.
- (9) Az állami támogatási szabályok konkrét esetekre történő alkalmazása során a Hatóság mindamellet figyelembe veszi a makrogazdasági környezetet, amely egyaránt hatással van a bank életképességére, valamint az adott EFTA-állam reálgazdaságának azon szükségletére, hogy továbbra is hozzájuthasson egészséges bankoktól származó hitelekhez. A Hatóság a bankok szerkezetátalakítási terveinek értékelésekor továbbra is figyelembe veszi az egyes intézmények és az EFTA-állam sajátosságait: amennyiben az állami támogatás iránti igény nem a túlzott kockázatvállalásból, hanem az államadósság-válságból adódik, a Hatóság a bankok hosszú távú életképességét arányosan fogja értékelni^(?), és értékelésében tükrözni fogja annak szükségességét, hogy egyenlő versenyfeltételek maradjanak érvényben az EGT-ben, különös tekintettel a teherviselés EGT-beli alakulására.
- (10) Amennyiben ezenkívül az EFTA-államok pénzügyi szektora nagy részének átalakítására van szükség, a Hatóság a rendszerszintű válaszadás érdekében összehangolt megközelítésre törekszik az egyes bankok szerkezetátalakítási terveinek vizsgálatakor. A Hatóság ezt a megközelítést különösen a gazdasági kiigazítási programot végrehajtó EFTA-államokkal szemben alkalmazza. A Hatóságnak ezért – például a piaci struktúra tekintetében – kiemelt figyelmet kell fordítania az egyes intézmények szerkezetátalakításának szektorszintű aggregált hatásaira, valamint a gazdaság egészére gyakorolt hatásokra, nevezetesen a reálgazdaságnak – szilárd és fenntartható alapon – történő megfelelő hitelnyújtás vonatkozásában.
- (11) A teherviselés, valamint a verseny torzulásának mérséklését célzó intézkedések vizsgálatakor a Hatóság emellett felméri a javasolt intézkedések – ezen belül az elidegenítések – megvalósíthatóságát és a piac szerkezetére gyakorolt hatását, valamint a piacra lépés korlátait. A Hatóságnak ugyanakkor biztosítani kell, hogy egy adott ügyre vagy EFTA-államra kidolgozott megoldás összhangban legyen azzal a céllal, hogy megakadályozzák az EGT-államok közötti jelentős aszimmetriák kialakulását, ezek ugyanis még jobban szétforgácsolnák az EGT-piacot, és pénzügyi instabilitást okoznának, akadályozva ezzel a gazdasági élénkülést az EGT-n belül.

(?) Lásd a 2011. évi meghosszabbítási iránymutatás 14. pontját.

A szabályozási keret fejlődése és a válsággal kapcsolatos iránymutatások felülvizsgálatának szükségessége

- (12) A válság kezdete óta az Európai Unió számos intézményi és szabályozási változtatást hajtott végre, amelyek a pénzügyi szektor stressztűrő képességének erősítését, a megelőzés javítását, valamint a bankválságok kezelését és megelőzését célozták. Az Európai Tanács további kezdeményezésekről állapotodott meg annak érdekében, hogy bankunió létrehozása révén megszilárdítsák a gazdasági és monetáris unió alapjait. Ennek kezdeti lépéseként létrejött az egységes felügyeleti mechanizmus, és az egységes felügyeleti mechanizmusban részt vevő valamely uniós tagállamban letelepedett, hitelintézetek egységes szanálási mechanizmusa. Az uniós tagállamok stabilitási mechanizmus felállításáról is megállapodtak, amely szükség esetén pénzügyi forrásokat nyújt a tagoknak és bankjaiknak. Ezen iránymutatás elfogadásakor még nem hoztak határozatot az EGT-tag EFTA-államok lehetséges bevonásáról a bankuniót létrehozó kezdeményezésekbe ⁽⁴⁾.
- (13) Ezeket az intézkedéseket többé-kevésbé fokozatosan lehet csak bevezetni, például azért, hogy elegendő idő legyen egy jogszabály hatálybalépésére vagy bankszanálási alap létrehozására. Néhány ilyen intézkedés továbbra is az euróövezetre korlátozódik. Az EGT-n belüli gazdasági fellendülés egyre inkább eltérő üteme, az államadósság és a magánszektor adósságállománya csökkentésének és konszolidálásának szükségessége, valamint a pénzügyi szektor sebezhető pontjai tartós feszültségekhez vezettek a pénzügyi piacokon, és az EGT-piac torzulásait növelve rontották az egységességet. Az EGT-piac ezért védelemre szorul, akár az állami támogatási rendszer szigorítása révén is. A *válsággal kapcsolatos iránymutatások* módosítása segíthet a hitelintézetek helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelvre vonatkozó bizottsági javaslat ⁽⁵⁾ („BRRD”) szerinti jövőbeli rendszerre történő zökkenőmentes átállásban azzal, hogy nagyobb átláthatóságot biztosít a piacoknak. A *válsággal kapcsolatos módosított iránymutatások* hatékonyabb szerkezetátalakítást és erőteljesebben érvényesített teherviseletet is tudnak biztosítani valamennyi, állami támogatásban részesülő bank számára az EGT-piac egészében.
- (14) A pénzügyi szektornak nyújtott állami támogatások ellenőrzése időnként átfedésbe kerül az EFTA-államok felügyeleti hatóságainak feladatkörével. Bizonyos esetekben például a felügyeleti hatóságok kérhetik a vállalatirányítás és a javadalmazási gyakorlat módosítását, ami gyakran szerepel az állami támogatásban részesülő bankok szerkezetátalakítási terveiben is. Az ilyen esetekben, jóllehet a Hatóság állami támogatások ellenőrzésére vonatkozó kizárólagos jogköre semmilyen módon nem sérül, fontos a Hatóság és az illetékes felügyeleti hatóság közötti koordináció. Az EGT – és különösen az euróövezet – változó szabályozási és felügyeleti környezete miatt a Hatóság a különböző szerepek és felelősségi körök közötti zökkenőmentes együttműködés biztosítása érdekében szorosan együtt fog működni – ahogyan ezt már ma is teszi – a felügyeleti hatóságokkal.

Teherviselés

- (15) A *válsággal kapcsolatos iránymutatások* egyértelműen megfogalmazzák, hogy még a válság ideje alatt is alkalmazni kell az állami támogatás ellenőrzésének általános elveit. A bankok és az EGT-államok közötti verseny torzulásának korlátozása, valamint az erkölcsi kockázat kiküszöbölése érdekében a támogatást a szükséges minimumra kell korlátozni, a támogatás kedvezményezettjének pedig megfelelő mértékben hozzá kell járulnia a szerkezetátalakítási költségekhez. A vállalkozásnak és a tulajdonosoknak a lehetséges mértékig saját forrásból kell finanszírozniuk az átalakítást ⁽⁶⁾. Az állami támogatást olyan feltételekkel kell nyújtani, amelyek a bankba befektetők megfelelő teherviseletét tükrözik.
- (16) A válság kezdete óta a bankoknak nyújtott támogatás összeegyeztethetőségének vizsgálatakor a Hatóság az egyes bankok által kapott támogatási összeggel arányos, legalább minimális szintű teherviseletet írt elő, különösen a veszteségek rendelkezésre álló tőkéből való fedezésével és az állami beavatkozások utáni megfelelő ellentételezés fizetésével. A forráskiáramlás megelőzése érdekében emellett szabályokat vezetett be a hibrideszközök visszavásárlására, valamint a kamatszelvevények és osztalékok fizetésének tilalmára vonatkozóan. A Hatóság azonban nem állapított meg *előzetes* határértékeket a saját hozzájárulásokra vagy bármely más további követelményekre vonatkozóan ⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ A bankuniót létrehozó kezdeményezéseket elsősorban az euróövezetre alakították ki, mivel az euróövezet tagjai ugyan számos közös eszközzel rendelkeznek, de megosztott felügyelettel nem. Az euróövezeten kívüli uniós tagállamok, amennyiben úgy kívánják, részt vehetnek ezekben a kezdeményezésekben. Jelenleg nem világos, hogy az euróövezeten kívüli uniós tagállamok közül hányan kívánnak részt venni ezekben a kezdeményezésekben. Ami az EGT-tag EFTA-államokat illeti, az EFTA pénzügyi szolgáltatási munkacsoportja nagy érdeklődéssel figyelemmel kísérte az EU-ban zajló fejleményeket, és az EU információkkal látta el a bankunióval kapcsolatban. Eddig azonban nem került sor megbeszélésekre az EFTA-államok lehetséges bevonásáról.

⁽⁵⁾ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról, COM(2012) 0280 final, 2012. június 6. Az EFTA pénzügyi szolgáltatási munkacsoportja szorosan figyelemmel kíséri az EU-t érintően zajló fejleményeket. Úgy tűnik, hogy ez a javaslat EGT-vonatkozásának minősülhet, és ezért –miután az EU elfogadta – valószínűleg belefoglalásra kerül az EGT-megállapodásba.

⁽⁶⁾ Lásd pl. a szerkezetátalakítási iránymutatás 22. pontját.

⁽⁷⁾ Lásd ugyanott, 24. pont.

- (17) A válság első szakaszaiban az EGT-államok a teherviselés tekintetében általában nem lépték túl az állami támogatási szabályok szerinti előzetes minimumkövetelményeket, a hitelezőket pedig – pénzügyi stabilitási okokból – nem kérték fel a hitelintézetek megmentéséhez való hozzájárulásra.
- (18) Az államadósság-válság azonban egyértelművé tette, hogy egy ilyen politika hosszú távon nem tudja biztosítani a pénzügyi stabilitást, különösen nem az olyan EGT-államokban, ahol a bankmentések költsége jelentősen gyengítette a költségvetés helyzetét. Néhány EGT-államnak azonban túl kellett lépnie az állami támogatási szabályok minimumkövetelményein, és új szabályozási keret bevezetésével szigorúbb előzetes teherviselési követelményeket kellett érvényesítenie. Ez a fejleményeltérésekhez vezetett az EGT-államok teherviselési gyakorlatában: vannak olyan országok, amelyek az állami támogatási szabályok minimumkövetelményeihez tartották magukat, és olyanok, amelyek ezeket a követelményeket túllépve a befektetőktől vagy a hitelezőktől vártak el belső feltőkésítést. A teherviselés eltérő EGT-állami megközelítése eltérő finanszírozási költségeket eredményezett a bankoknál, az adott EGT-állam költségvetési erejét jelző, belső feltőkésítés vélt valószínűségétől függően. Ezek a különbségek fenyegetik az EGT-piac integrálását, és veszélyeztetik az állami támogatás ellenőrzése révén védendő egyenlő versenyfeltételeket.
- (19) Az előzőek fényében a teherviselésre vonatkozó minimumkövetelmények szintjét növelni kellene. Mielőtt egy bank bármilyen szerkezetátalakítási támogatásban – feltőkésítés vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedés – részesül, ki kell méríteni valamennyi tőkeképzési lehetőséget, többek között az alárendelt kölcsön átalakítását is, feltéve, hogy az alapvető jogok nem sérülnek, és nem forog veszélyben a pénzügyi stabilitás. Amennyiben egy bank szervezetlen felszámolásának megakadályozásához szerkezetátalakítási támogatásra van szükség, a támogatás minimálisra csökkentése érdekében a bank kezdeti fizetőképességétől függetlenül tiszteletben kellene tartani az említett teherviselési intézkedéseket. Egy bank szerkezetátalakítási támogatásban való részesítése előtt ezért az EFTA-államoknak biztosítaniuk kell, hogy a bank részvényesei és az alárendelt hitelezők megállapodjanak a kért hozzájárulásról, vagy megteremtsek a szükséges jogi keretet a hozzájárulások megszerzéséhez.
- (20) A versenytorzulást korlátozó intézkedések alkalmazása a teherviselés mértékétől függ, valamint annak figyelembevételével történik, hogy a megsegített bankok fokozódó mértékben viselik a terheket az EGT területén. Azonos körülmények mellett a fokozott teherviselés ezért csökkenti a versenytorzulásokat korlátozó intézkedések szükségességét. A verseny torzulását korlátozó intézkedéseket mindenképpen oly módon kell kialakítani, hogy minél inkább közelítsenek ahhoz a piaci helyzethez, amely akkor alakult volna ki, ha a támogatás kedvezményezettje támogatás nélkül lépett volna ki a piacról.

Eredményes szerkezetátalakítási eljárás és a szabályozási keret további modernizációja

- (21) Miközben a pénzügyi piacok folyamatos zavarának kezelése érdekében fenn kell tartani a bankoknak nyújtott támogatásokat, bizonyos eljárások és feltételek azonban javításra és továbbfejlesztésre szorulnak. Arra is szükség van, hogy folytatódjék a jogi keret piaci folyamatokkal való összehangolásának folyamata, amely 2010 júniusában kezdődött a kezességvállalási díj felemelésével⁽⁸⁾, és a 2011. évi meghosszabbítási iránymutatással⁽⁹⁾ folytatódott.
- (22) A bankokról szóló 2008. évi iránymutatás lehetővé tette az EFTA-államok számára, hogy az ad hoc intézkedések megtartása mellett mentőprogramokat vezessenek be. A válság mértéke és az EGT pénzügyi szektorában tapasztalható általános bizalomvesztés, valamint a bankközi források ehhez társuló elapadása miatt a Hatóság úgy döntött, hogy a pénzügyi rendszer stabilitásának megóvása érdekében az EFTA-államok által hozott minden szükséges intézkedést – beleértve a megmentési intézkedéseket és a feltőkésítési programokat is – jóvá fog hagyni. A kezességvállalás, feltőkésítés és értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedések formájában nyújtott megmentési támogatás ideiglenes elfogadása eredményesen csökkentette a pánikot, és helyreállította a piaci bizalmat.
- (23) A megváltozott piaci feltételek mellett azonban kevésbé van szükség olyan előzetes értékelésen alapuló strukturális intézkedésekre, amelynek alapja az a feltételezés, hogy gyakorlatilag minden bank megmentésre szorul, és amely értelmében a szerkezetátalakítási terv alapos értékelését egy későbbi fázisra halasztják. Az ilyen megközelítés ugyan segített megakadályozni a teljes pénzügyi szektor helyrehozhatatlan összeomlását, gyakran késleltette azonban az

⁽⁸⁾ Lásd a Hatóság ideiglenes keretszabályról szóló iránymutatásának 1.2. szakaszát és az abban található utalást a Versenypolitikai Főigazgatóság „az állami támogatási szabályoknak a 2010. június 30. után kibocsátott banki hitelpapírokra vonatkozó állami kezességvállalási programokra történő alkalmazásáról” szóló, 2010. április 30-i szolgálati munkadokumentumára.

⁽⁹⁾ Az említett iránymutatás a támogatás összegétől függetlenül szerkezetátalakítási terv benyújtását írja elő minden – tőke- vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedések formájában – állami támogatásban részesülő banknak.

egyes kedvezményezettek szerkezetátalakítási erőfeszítéseit is. A bankok problémáinak késői megoldása bizonyos esetekben végül az adófizetőknek került több pénzbe. Ez az iránymutatás bevezeti azt az elvet, hogy a feltőkésítés és az értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedések engedélyezésére csak a bank szerkezetátalakítási tervének jóváhagyását követően kerülhet sor. Ez a megközelítés garantálja, hogy a támogatás összegét pontosabban határozzák meg, a bank problémáinak okát korábban megállapítják és orvosolják, továbbá biztosított a pénzügyi stabilitás. Továbbra is rendelkezésre állnak majd kezességvállalási programok annak érdekében, hogy likviditást bocsássanak a bankok rendelkezésére. Az ilyen programok azonban csak olyan bankok számára biztosíthatnak likviditást, amelyek az illetékes felügyeleti hatóság⁽¹⁰⁾ meghatározása szerint nem szenvednek tőkehiányban.

- (24) Ez az iránymutatás a bankoknak a válsággal összefüggésben nyújtott állami támogatások összeegyeztethetőségi paramétereinek szükséges kiigazításait határozza meg 2013. december 1-jétől. Az iránymutatás többek között:
- a bankokról szóló 2008. évi iránymutatás helyébe lép, és iránymutatást ad a likviditási támogatás összeegyeztethetőségi kritériumairól;
  - kiigazítja és kiegészíti a feltőkésítési iránymutatást és az értékvesztett eszközökről szóló iránymutatást;
  - kiegészíti a szerkezetátalakítási iránymutatást azzal, hogy részletesebb iránymutatást ad a részvényesek és az alárendelt hitelezők teherviseléséről;
  - bevezeti azt az elvet, hogy a szerkezetátalakítási terv előzetes engedélyezése nélkül nem lehet feltőkésítési vagy eszközvédő intézkedést nyújtani, valamint eljárást javasol az ilyen intézkedések állandó engedélyezésére;
  - iránymutatást ad a felszámolási támogatás összeegyeztethetőségi feltételeiről.

2. HATÁLY

- (25) A Hatóság az ebben az iránymutatásban és a *válsággal kapcsolatos iránymutatásokban*⁽¹¹⁾ meghatározott elveket a „hitelintézetekre” (más néven *bankok*)⁽¹²⁾ fogja alkalmazni. A hitelintézeteket magas fokú egymásrautaltság jellemzi olyan értelemben, hogy egy hitelintézet szervezetlen felszámolása nagyon kedvezőtlen hatással lehet a pénzügyi rendszer egészére. A hitelintézeteket érzékenyen érinti a hirtelen bekövetkező bizalomvesztés, amely komoly következményekkel járhat a likviditásukra és fizetőképességükre. Egyetlen nagy intézet nehéz helyzete rendszerszintű problémákhoz vezethet a pénzügyi szektorban, ami viszont nagyon kedvezőtlen hatással lehet a gazdaság egészére is – például a hitelintézetek reálgazdaságnak történő hitelnyújtási szerepe miatt –, és ezáltal veszélybe sodródhat a pénzügyi stabilitás.
- (26) A Hatóság az ebben az iránymutatásban és a *válsággal kapcsolatos iránymutatásokban* meghatározott elveket adott esetben a szükséges módon változtatva alkalmazza a 73/239/EGK irányelv⁽¹³⁾ 6. cikke, a 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁴⁾ 4. cikke vagy a 98/78/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁵⁾ 1. cikkének b) pontja szerinti biztosítókra is.

⁽¹⁰⁾ „Iltékes felügyeleti hatóság” minden olyan illetékes nemzeti hatóság, amelyet a részt vevő EGT-államok az EGT-megállapodáshoz a 65/2008 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 257., 2008.9.25., 27. o. és 58. EGT-kiegészítés, 2008.9.25., 9. o.) igazított, a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (átdolgozott szöveg) (HL L 177., 2006.6.30., 1. o.) összhangban jelöltek ki, vagy az Európai Központi Bank az Európai Központi Banknak az egységes felügyeleti mechanizmusban résztvevő tagállamok hitelintézeteinek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat 1. cikke szerint ráruházott felügyeleti feladatok ellátása során. A Bizottság tanácsi rendeletre irányuló fenti javaslatát illetően az EFTA pénzügyi szolgáltatási munkacsoportja szorosán figyelemmel kíséri az EU oldalán zajló fejleményeket.

⁽¹¹⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽¹²⁾ Az EGT-megállapodáshoz a 65/2008 EGT vegyes bizottsági határozattal igazított 2006. június 14-i 2006/48/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése (a közzétételi referenciákat lásd a 10. lábjegyzetben).

⁽¹³⁾ Az EGT-megállapodáshoz a 78/2011 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 262., 2011.10.6., 45. o. és 54. EGT-kiegészítés, 2011.10.6., 57. o.) igazított, az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1973. július 24-i 73/239/EGK első tanácsi irányelv (HL L 228., 1973.8.16., 3. o.).

⁽¹⁴⁾ Az EGT-megállapodáshoz a 60/2004 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 277., 2004.8.26., 172. o. és 43. EGT-kiegészítés, 2004.8.26., 156. o.) igazított, az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 345., 2002.12.19., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Az EGT-megállapodáshoz az 1999. július 16-i 95/1999 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 296., 2000.11.23., 61. o. és 55. EGT-kiegészítés, 2000.11.23., 160. o.) igazított, a biztosítási csoportok biztosítóintézeteinek kiegészítő felügyeletéről szóló, 1998. október 27-i 98/78/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 330., 1998.12.5., 1. o.).

- (27) A Hatóság a valamely EFTA-államban bejegyzett, az EFTA-államban vagy az uniós tagállamban jelentős tevékenységet folytató intézeteknek és leányvállalataiknak nyújtott minden támogatást ezen iránymutatás alapján fogja vizsgálni.

3. FELTŐKÉSÍTÉS ÉS ÉRTÉKVESZTETT ESZKÖZÖKKEL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

- (28) Feltőkésítésre és az értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedésekre, ezen belül eszközgarancia nyújtására jellemzően tőkehiány fedezése céljából kerül sor. Ezen iránymutatás alkalmazásában a „tőkehiány” EGT-, euróövezeti vagy nemzeti szinten lefolytatott tőkekövetelményi vizsgálat, stresszteszt, eszközminőség-ellenőrzés vagy hasonló vizsgálat során megállapított, adott esetben az illetékes felügyeleti hatóság által is megerősített tőkehiányra utal. Az ilyen állami támogatás általában állandó, és nem szüntethető meg könnyen.
- (29) Az ilyen intézkedések gyakorlati visszafordíthatatlansága és a támogatást nyújtó EFTA-államokra gyakorolt költségvetési hatások miatt, valamint a Hatóság válság alatti döntési módszerei alapján a Hatóság főszabályként csak egyszer engedélyezheti az intézkedést, miután az érintett EFTA-állam bebizonyította, hogy minden lehetséges intézkedést meghoztak a támogatás szükséges minimumra történő csökkentése érdekében. Az EFTA-államokat ezért a szerkezetátalakítási terv benyújtása előtt vagy annak részeként tőkebevonási terv bemutatására kérik fel. A tőkebevonási tervnek mindenképpen tartalmaznia kell a bank tőkebevonási intézkedéseit, valamint esetlegesen a bank részvényesekre és alárendelt hitelezőire vonatkozó teherviselési intézkedéseket.
- (30) A tőkebevonási tervnek a bank eszközminőségének átfogó elemzésével és a tőkemegfelelés előretekinthető értékelésével együtt lehetővé kell tennie az EFTA-állam, a Hatóság és az illetékes felügyeleti hatóság számára, hogy pontosan meghatározzák a bank állami támogatásból fedezendő (fennmaradó) tőkehiányát. Minden, állami támogatásból fedezendő tőkehiány esetében szerkezetátalakítási tervet kell benyújtani.
- (31) A szerkezetátalakítási támogatást tartalmazó szerkezetátalakítási terv értékelésére továbbra is a szerkezetátalakítási iránymutatás alapján kerül majd sor a tőkebevonásra és a teherviselésre vonatkozó követelmények kivételével, amelyeket a (32)–(34) pont alapján a tőkebevonási tervben kell szerepeltetni, és a szerkezetátalakítási terv előtt vagy annak részeként kell benyújtani.

3.1. A TŐKEHIÁNY PROBLÉMÁJÁNAK KEZELÉSE – A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TÁMOGATÁS PRENOTIFIKÁCIÓJA ÉS BEJELENTÉSE

- (32) Amint felmerül annak a valószínűsége, hogy a tőkehiány állami támogatási kérelemhez vezet, minden intézkedést meg kell hozni annak érdekében, hogy minimalizálják a tőkehiány orvoslásának EFTA-államra háruló költségeit. Ennek érdekében a Hatóság felkéri az EFTA-államokat, hogy prenotifikáció céljából vegyék fel a kapcsolatot a Hatósággal. Az önkéntes prenotifikáció során a Hatóság segítséget nyújt a szerkezetátalakítási támogatás összegegyeztetettségének biztosításában és különösen abban, hogyan lehet a teherviselési követelményeket az állami támogatási szabályokkal összhangban érvényesíteni. A prenotifikáció alapja az EFTA-állam és a bank által kidolgozott, az illetékes felügyeleti hatóság által támogatott tőkebevonási terv lesz. A terv a következőkre tér ki:
- a) felsorolja a bank által végrehajtandó tőkeemelési intézkedéseket és a részvényesekre, valamint az alárendelt hitelezőkre vonatkozó esetleges teherviselési intézkedéseket;
  - b) biztosítókat tartalmaz, hogy megakadályozzák a források bankból történő kiáramlását, amely például úgy fordulhat elő, hogy a bank más vállalkozásban részesedést szerez, vagy osztalékot, illetve kamatszelvény után kamatot fizet.
- (33) Az EFTA-állam mellékeli az illetékes felügyeleti hatóság által jóváhagyott, a tőkehiány megállapításához használt részletes módszertant és inputadatokat. A módszertant üzleti szegmens alapon kell bemutatni.
- (34) A tőkebevonási terv benyújtását, valamint a banki eszközminőség-elemzés és a jövőbeli tőkemegfelelés értékelési eredményeinek beépítését követően az EFTA-államnak meg kell határoznia az állami támogatásból fedezendő fennmaradó tőkehiányt. A Hatóság lehetőséget nyújt az EFTA-államnak, hogy a támogatás bejelentése előtt megvitassák a szerkezetátalakítási tervet. A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó megállapodás létrejötte után az EFTA-állam hivatalosan bejelentheti a szerkezetátalakítási tervet. Bármilyen feltőkésítési vagy értékvesztett eszközzel kapcsolatos intézkedést a Hatóság csak a szerkezetátalakítási tervről szóló megállapodás létrejötte után engedélyez szerkezetátalakítási támogatásként.

3.1.1. A bank tőkebevonási intézkedései

- (35) Az illetékes felügyeleti hatóság által jóváhagyott tőkebevonási tervben a kedvezményezettnek fel kell sorolnia valamennyi megvalósítható tőkebevonási intézkedést, és ezeket a lehető legteljesebb körűen végre kell hajtania, a bank életképességének veszélyeztetése nélkül. Ezek az intézkedések különösen az alábbiakra terjednek ki:
- a) meglévő részvényeseknek történő kibocsátás;
  - b) hitelviszonyt megtestesítő alárendelt értékpapírok saját tőkévé történő önkéntes átalakítása kockázatalapú ösztönző alapján;
  - c) teljes mértékben tőkeképzésre irányuló forrásmenedzsment-tevékenységek, amennyiben a tőkehiányt nem lehet teljes egészében orvosolni, és ezért állami támogatásra van szükség;
  - d) eszközök és portfóliók tőkeképzési célú eladása;
  - e) portfólió-értékpapírosítás az alaptévékenységeken kívüli tevékenységekből történő tőkeképzés érdekében;
  - f) tartalékképzés;
  - g) a tőkeszükségletet csökkentő egyéb intézkedések.
- (36) Amennyiben a tőkebevonási tervben felsorolt intézkedések a terv szerint nem hajthatók végre a terv benyújtásától számított hat hónapon belül, akkor a Hatóság konzultál az illetékes felügyeleti hatósággal annak értékelésére, hogy a javasolt intézkedéseket tőkebevonási intézkedéseknek kell-e tekinteni.
- (37) Ösztönözni kell a bankok vezetőit arra, hogy konjunktúra idején mélyreható szerkezetátalakítást hajtsanak végre, ily módon minimalizálva az állami támogatás igénybevételének szükségességét. Ennek megfelelően, amennyiben az állami támogatás igénybevételét megfelelő módon és időben hozott vezetői fellépéssel ésszerűen el lehetett volna kerülni, a szerkezetátalakításához vagy szabályos felszámolásához állami támogatást igénybe vevő szervezetnek le kellene váltania a bank vezérigazgatóját, valamint adott esetben az igazgatótanács többi tagját.
- (38) Ugyanezen okból az ilyen szervezeteknek szigorú javadalmazási szabályozást kellene alkalmazniuk a felső vezetőkre. Ez a felső vezetők javadalmazásának korlátozását teszi szükségessé olyan ösztönzőkkel kombinálva, amelyek biztosítják, hogy a bank végrehajtsa a fenntartható, hosszú távú céljaihoz vezető szerkezetátalakítási tervét. Így a feltőkésítési vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedés formájában állami támogatásban részesülő banknak megfelelő mértékben korlátoznia kell az alkalmazottak, az igazgatótanácsi tagok és a felső vezetők összajavadalmazását. Az összajavadalmazás korlátozásának ki kell terjednie a javadalmazás valamennyi állandó és változó összetevőjére, valamint a nyugdíjakra, továbbá összhangban kell lennie a negyedik uniós tőkekövetelmény-irányelv 93. és 94. cikkével ⁽¹⁶⁾.

Az ilyen személyek összajavadalmazása ezért nem haladhatja meg a kedvezményezett székhelyéül szolgáló EFTA-államban érvényes átlagbér tizenötszörösét ⁽¹⁷⁾, illetve a kedvezményezett bankban dolgozó alkalmazottak átlagbéreinek tízszeresét.

A javadalmazásra vonatkozó korlátozásokat a szerkezetátalakítási időszak végéig vagy addig az időpontig kell alkalmazni, ameddig a bank vissza nem fizette az állami támogatást (amelyik előbb bekövetkezik).

- (39) Az a bank, amely feltőkésítés vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedések formájában állami támogatásban részesül, nem fizethet a jogszabályban vagy szerződésben rögzített mértéken felüli végkielégítést.

3.1.2. A részvényesek és az alárendelt hitelezők teherviselése

- (40) Az állami támogatás erkölcsi kockázatot okozhat, és alááshatja a piaci fegyelmet. Az erkölcsi kockázat csökkentése érdekében a támogatást csak a létező befektetők megfelelő teherviselése mellett kellene nyújtani.

⁽¹⁶⁾ A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.). A jogszabályt nem foglalták bele az EGT-megállapodásba.

⁽¹⁷⁾ Az OECD honlapján közzétett, a legutolsó rendelkezésre álló év változatlan árain számított éves átlagos munkabér (Average Annual Wages) cím alatt, <http://stats.oecd.org/Index.aspx>.

- (41) A megfelelő teherviselés rendszerint azt jelenti, hogy a veszteségeket először saját tőkéből, valamint a hibridtőke-tulajdonosoktól és az alárendelt hitelezőktől származó hozzájárulásokból fedezik. A hibridtőke-tulajdonosoknak és az alárendelt hitelezőknek a lehető legmesszebbmenőkig részt kell venniük a tőkehiány csökkentésében. Az ilyen hozzájárulások elsődleges alapvető tőkévé alakítás⁽¹⁸⁾ vagy az instrumentumok tőkeösszege leírásának formáját ölthetik. Mindenesetre a kedvezményezettől az ilyen értékpapírok tulajdonosaihoz történő forráskiáramlást a jogilag lehetséges mértékben meg kell akadályozni.
- (42) A (különösen a biztosított betéttel, nem biztosított betéttel, kötvényekkel és más elsőhelyi adóssággal rendelkező) elsőhelyi hitelezőktől a Hatóság nem követeli meg az állami támogatási szabályok szerinti kötelező teherviselést, sem tőkévé történő átalakítás, sem instrumentumleírás formájában.
- (43) Amennyiben a tőkehiányos bank tőkemegfelelőségi mutatója az EGT-s szabályozási minimumérték felett marad, a banknak normál esetben képesnek kell lennie arra, hogy tőkehelyzetét önállóan helyreállítsa, mindenekelőtt a (35) pontban leírt tőkebevonási intézkedések révén. Amennyiben nincs más lehetőség – például felügyeleti, korai intervenció vagy más korrigáló intézkedés – az illetékes felügyeleti vagy szanalási hatóság által megállapított hiány megszüntetésére, akkor főszabályként az alárendelt kölcsönöket saját tőkévé kell alakítani.
- (44) Az olyan esetekben, amikor a bank már nem teljesíti a szabályozási tőkekövetelményeket, az alárendelt kölcsönt az állami támogatás nyújtása előtt át kell alakítani vagy le kell írni. Állami támogatás nem nyújtható azelőtt, hogy a saját tőkét, a hibridtőkét és az alárendelt kölcsönöket teljes mértékben felhasználták volna a veszteségek ellentételezésére.
- (45) A (43) és (44) pontban ismertetett követelmények teljesülésétől abban az esetben tekinthetnek el, ha az ilyen intézkedések végrehajtása veszélyeztetné a pénzügyi stabilitást vagy aránytalan következményekkel járna. Az ilyen kivétel olyan esetekre vonatkozhat, amelyeknél a kapott támogatási összeg kicsi a bank kockázattal súlyozott eszközeihez képest, továbbá a tőkehiány jelentősen csökkent, különösen a (35) pontban ismertetett tőkebevonási intézkedések révén. Az aránytalan eredményeket vagy a pénzügyi stabilitás kockázatát úgy is el lehet kerülni, hogy a tőkehiány elleni intézkedések sorrendjét újragondolják.
- (46) A (43) és (44) pont végrehajtásakor a „hitelezői kompenzáció” (no creditor worse off)⁽¹⁹⁾ elvének kell érvényesülnie. Az alárendelt hitelezők tehát gazdasági értelemben nem kaphatnak kevesebbet annál, mint amennyit az eszközük állami támogatás nélkül ért volna.

3.1.3. A pénzeszközök kiáramlásának megakadályozása szerkezetátalakítási határozatot megelőzően

- (47) A pénzeszközök kiáramlását a lehető legkorábbi szakaszban meg kell akadályozni annak érdekében, hogy a támogatást a legszükségesebb minimumra szorítsák. A Hatóság ezért úgy véli, hogy a banknak minden szükséges intézkedést meg kellene hoznia a pénzeszközei megtartása érdekében attól a pillanattól kezdve, hogy a tőkeszükséglet ismertté válik vagy ismertté kellett volna válnia a bank számára. Attól a pillanattól kezdve, hogy az intézmények meghatározták vagy meg kellett volna határozniuk tőkeszükségletüket:
- a) nem fizethetnek osztalékot a részvények után és kamatot a hibrid tőkeinstrumentumokra (vagy bármilyen más instrumentumra, amelyre a kamatfizetés mérlegelés szerint adható);
  - b) a szerkezetátalakítási időszak alatt nem vásárolhatják vissza saját részvényeiket és nem hívhatnak le hibridtőke-instrumentumokat a Hatóság előzetes jóváhagyása nélkül; valamint
  - c) nem vásárolhatnak vissza hibridtőke-instrumentumokat, kivéve, ha az ilyen intézkedés más intézkedésekkel együtt lehetővé teszi az intézmény számára, hogy maradéktalanul ellentételezze tőkehiányát, továbbá a visszavásárlás piacközeli szinten történik⁽²⁰⁾, és a piaci árnál legfeljebb 10 %-kal drágábban; bármilyen visszavásárlás előzetesen engedélyeztetni kell a Hatósággal;
  - d) nem hajthat végre semmilyen tőkekezelési ügyletet a Hatóság előzetes engedélye nélkül;
  - e) nem folytathat agresszív kereskedelmi gyakorlatot; valamint

⁽¹⁸⁾ A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikkének meghatározása szerint (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.). Az EFTA részéről folyamatban van a jogszabály belefoglalásának előkészítése.

⁽¹⁹⁾ Ezt el lehet érni például egy holdingtársaság létrehozásával. A bank tulajdonjoga a holdingtársaság eszközoldalán lenne bejegyezve, miközben az állami támogatási beavatkozást megelőzően a banknál lévő saját tőke, hibridtőke és alárendelt kölcsön a holdingtársaság forrásoldalát alkotják ugyanazzal a veszteségviselési rangsorral, mint amely a beavatkozást megelőzően a banknál fennállt.

⁽²⁰⁾ Például ha a visszavásárlás a piaci árhoz (vagy piac hiányában a közelítési értékhez) viszonyítva két számjegyű százalékponttal leszámított névértéken történik nyereség képzése érdekében, vagy ha a visszavásárlás olyan csere részét képezi, amelynek révén a hitelintézet a hiányát csökkentő, jobb minőségű tőkéhez jut.

- f) nem tehet szert vállalati részesedésre, legyen az eszköz vagy részvényátruházás. Ez a követelmény az alábbiakra nem vonatkozik: i. azokra a felvásárlásokra, amelyek a szabályos banki tevékenység során a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokkal szembeni követelések kezelésével kapcsolatban valósulnak meg; és ii. a vállalkozásokban történő részesedésszerzésre, amennyiben a vásárlási ár nem haladja meg az intézmény adott pillanatban rendelkezésre álló legutolsó mérlegfőösszegének 0,01 %-át, és a vásárlásokért kifizetett összes vételi ár a szerkezetátalakítási időszak végéig nem haladja meg az adott pillanatban rendelkezésre álló legutolsó mérlegfőösszeg 0,025 %-át; iii. valamely vállalkozásnak a Hatóság jóváhagyását követő megszerzésére, amennyiben az rendkívüli helyzetben szükséges a pénzügyi stabilitás helyreállításához vagy a hatékony verseny biztosításához;
- g) tartózkodnia kell az állami támogatás igénybevételének reklámozásától és bármilyen agresszív kereskedelmi stratégia folytatásától, amire az EFTA-állam támogatása nélkül nem került volna sor.
- (48) Mivel biztosítani kell, hogy a támogatást a szükséges minimumra korlátozzák, amennyiben a bank olyan intézkedéseket hoz, amelyek nincsenek összhangban a (47) pontban felsorolt követelményekkel abban az időpontban, amikor a többlettőkeigénynek egy jól irányított vállalkozás számára nyilvánvalóvá kellett volna válnia, a Hatóság a verseny torzulását korlátozó intézkedések meghozatala érdekében hozzáadja a támogatási összeghez a kiáramlott pénzeszközöknek megfelelő összeget.

3.1.4. A fennmaradó tőkehiány szerkezetátalakítási támogatásból történő fedezése

- (49) Amennyiben a tőkebevonási és teherviselési intézkedések végrehajtása után fennmarad a tőkehiány, akkor lehetőség van arra, hogy azt állami feltőkésítésből, értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedésekből vagy a kettő kombinációjából fedezzék. Az ilyen támogatás összegegyeztetetősége érdekében a válsággal kapcsolatos iránymutatások vonatkozó szakaszainak megfelelő szerkezetátalakítási tervet kell benyújtani a Hatósághoz.

3.2. MEGMENTÉSI TÁMOGATÁS FELTŐKÉSÍTÉS ÉS ÉRTÉKVESZTETT ESZKÖZÖKKEL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK FORMÁJÁBAN

- (50) Amint a Hatóság elkezd alkalmazni az ebben az iránymutatásban meghatározott elveket, az EFTA-államnak a feltőkésítési vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedések meghozatala előtt szerkezetátalakítási tervet kell benyújtani a Hatóságnak, és azt jóvá kell hagyatniuk. A Hatóság azonban kivételesen engedélyezheti, hogy az EFTA-állam a szerkezetátalakítási terv jóváhagyása előtt ideiglenes alapon megmentési támogatást nyújtson abban az esetben, ha erre a pénzügyi stabilitás megőrzéséhez van szükség. Amennyiben az EFTA-állam a pénzügyi stabilitásra hivatkozik, a Hatóság előzetes elemzést kér az illetékes felügyeleti hatóságtól, amelyben a hatóság megerősíti, hogy olyan mértékű tényleges (és nem csupán előrelátható) tőkehiány áll fenn, ami az intézkedések meghozatala nélkül arra kényszerítené a felügyeleti szervet, hogy azonnal visszavonja az intézmény működési engedélyét. Minden ilyen elemzésnek emellett alá kell támasztania, hogy a pénzügyi stabilitást veszélyeztető rendkívüli kockázatot nem lehet megszüntetni kellően rövid határidőn belül magántőkével vagy bármilyen más, kevésbé versenytorzító ideiglenes intézkedéssel, például állami kezességvállalással.
- (51) Az (50) pont hatálya alá tartozó valamennyi megmentési intézkedést be kell jelenteni a Hatóságnak. Ahhoz, hogy a Hatóság ideiglenesen jóváhagyjon egy ilyen intézkedést, annak meg kell felelnie a feltőkésítési iránymutatásban, a 2011. évi meghosszabbítási iránymutatásban és adott esetben az értékvesztett eszközökről szóló iránymutatásban meghatározott javadalmazási és teherviselési szabályoknak.
- (52) A feltőkésítési és az értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedések nem akadályozhatják a teherviselésre vonatkozóan ezekben az iránymutatásokban meghatározott követelmények teljesítését. Ebből következően az előírt teherviselési intézkedéseket a megmentési támogatás részeként kell végrehajtani, vagy olyan feltőkésítési vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedéseket kell kigondolni, amelyek lehetővé teszik a teherviselési intézkedések utólagos végrehajtását. Ilyen utólagos végrehajtás például az olyan feltőkésítés, amely a rangsorban megelőzi a meglévő tőkét és a hitelviszonyt megtestesítő alárendelt értékpapírokat, ugyanakkor megfelel a vonatkozó szabályozási és felügyeleti keretnek.
- (53) A megmentési támogatás engedélyezését követően az EFTA-államnak a szerkezetátalakítási iránymutatással összhangban szerkezetátalakítási tervet kell benyújtania a támogatás ideiglenes jóváhagyásától számított két hónapon belül. A szerkezetátalakítási terv értékelése a szerkezetátalakítási iránymutatás alapján történik az ebben az iránymutatásban leírt teherviselési elvek figyelembevételével.

3.3. A KISMÉRETŰ INTÉZMÉNYEK FELTÖKÉSÍTÉSÉRE ÉS SZERKEZETÁTALAKÍTÁSÁRA VONATKOZÓ PROGRAMOK

- (54) A kis bankoknak nyújtott támogatás általában kevésbé befolyásolja a versenyt, mint a nagyobb bankoknak nyújtott támogatás. Ezért és az arányos adminisztratív bánásmód biztosítása érdekében a kisebb bankok esetében célszerű egyszerűbb eljárást engedélyezni, ugyanakkor biztosítani kell a versenytorzulás minimalizálását. A Hatóság tehát hajlandó engedélyezni a kis intézmények feltőkésítésére és szerkezetátalakítására vonatkozó programokat, amennyiben azok célja egyértelmű, hat hónapos időszakra korlátozódnak, és betartják a *válsággal kapcsolatos iránymutatásokban* meghatározott elveket és az ebben az iránymutatásban foglalt teherviselési követelményeket. Az ilyen program alkalmazását olyan bankokra kell korlátozni, amelyek mérlegfőösszege nem haladja meg a 100 millió EUR-t. A program alapján támogatásban részesülő bankok mérlegfőösszege nem haladhatja meg az érintett EFTA-állam piacán jelen lévő bankok tulajdonában levő eszközök összességének 1,5 %-át.
- (55) A Hatóság minden ilyen programot vizsgálni fog annak érdekében, hogy meggyőződjék arról, vajon a program eléri-e a célját és megfelelően hajtják-e végre. Az EFTA-államnak ezért a program engedélyezését követően hathatonta jelentést kell benyújtania a program végrehajtásáról.

4. KEZESSÉGVÁLLALÁS ÉS A KÖZPONTI BANKI LIKVIDITÁSNYÚJTÁSON KÍVÜLI LIKVIDITÁSI TÁMOGATÁS

- (56) A likviditási támogatás és a kötelezettségekre vállalt kezesség ideiglenesen stabilizálják a bank mérlegének forrásoldalát. Ezért a feltőkésítési vagy az értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedésektől eltérően – amelyeket az érintett EFTA-állam által bejelentett szerkezetátalakítási tervnek és a Hatóság jóváhagyásának kell megelőznie a Hatóság elfogadhatja, hogy az EFTA-állam a szerkezetátalakítási terv jóváhagyása előtt megmentési támogatásként bejelentse az ideiglenes jóváhagyást követően nyújtandó kezességvállalást és likviditási támogatást.
- (57) A kezességvállalást és a likviditási támogatást egyedileg lehet bejelenteni a Hatósághoz; ezenfelül a Hatóság legfeljebb hathónapos időtartamra engedélyezhet likviditási intézkedéseket tartalmazó programokat is.
- (58) Az ilyen programokat azokra a bankokra kell korlátozni, amelyek nem szenvednek tőkehiányban. Amennyiben a tőkehiányban szenvedő bank sürgősen likviditást igényel, azt Hatóságnak egyedileg kell bejelenteni ⁽²¹⁾. Ilyen körülmények között a Hatóság *mutatis mutandis* alkalmazza a (32)–(34) pontban leírt eljárást, amely szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet is előír, kivéve, ha a támogatást két hónapon belül visszafizetik.
- (59) A Hatóság jóváhagyásának elnyeréséhez a kezességvállalásnak és likviditási támogatásnak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:
- kezességet csak hitelintézetek új elsőhelyi adósságának kibocsátására lehet vállalni (az alárendelt kölcsön kizárva);
  - kezességvállalás csak a három hónaptól öt évig (vagy a fedezett kötvények esetén hét évig) tartó futamidejű hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra lehet adni. Három évnél hosszabb időre – a kellően indokolt esetek kivételével – csak akkor vállalható kezesség, ha az legfeljebb a teljes kezességvállalás egyharmadát teszi ki;
  - az állami kezességvállalási díjak minimális szintjét a 2011. évi meghosszabbítási iránymutatásban meghatározott képlet szerint kell számítani;
  - két hónapon belül szerkezetátalakítási tervet kell benyújtani a Hatósághoz minden olyan hitelintézet esetében, amely új vagy megújított kötelezettségekre nyer kezességvállalást, amennyiben az új kezességvállaláskor az összes garantált kötelezettség (beleértve a vonatkozó határozat időpontja előtti kezességeket) egyaránt meghaladják az összes kötelezettségek 5 %-át, és teljes összegük meghaladja az 500 millió EUR-t;
  - a kezességvállalás esedékessé válását előidéző hitelintézetre vonatkozóan egyedi szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet kell benyújtani a kezességvállalás aktiválását követő két hónapon belül;
  - A kezességvállalás és a likviditási támogatás kedvezményezettjének tartózkodnia kell az állami támogatás igénybevételeének reklámozásától és minden olyan agresszív kereskedelmi stratégia folytatásától, amire az EFTA-állam támogatása nélkül nem került volna sor.

⁽²¹⁾ Azok a bankok, amelyek ezen iránymutatás hatálybalépésének időpontjában már jóváhagyott megmentési támogatást kaptak, de még nem kapták meg a végleges jóváhagyást a szerkezetátalakítási támogatásra, a likviditási program keretében juthatnak támogatáshoz egyedi bejelentés nélkül.

- (60) A kezességvállalás és a likviditási támogatási programok esetében az alábbi feltételeknek kell eleget tenni:
- a programot olyan bankokra kell korlátozni, amelyek nem szenvednek tőkehiányban, amit a felügyeleti hatóság a 28. pontban leírtak szerint igazol;
  - a három évnél hosszabb futamidejű kezességvállalást az egyes bankok esetében vállalt teljes kezességvállalási összeg egyharmadára kell korlátozni;
  - az EFTA-államoknak háromhavonta jelentést kell tenniük a Hatóságnak az alábbiakról: i. a program működéséről; ii. a garantált kötvénykibocsátásokról és iii. a ténylegesen felszámolt díjakról;
  - az EFTA-államok jelentéseinek aktualizált információkat kell tartalmazniuk a program működéséről, valamint a hasonló, nem garantált hitelpapír-kibocsátások költségeire vonatkozóan (jelleg, mennyiség, minősítés, árfolyam).
- (61) Kivételes esetben jóvá lehet hagyni az Európai Beruházási Bank bankok felé fennálló kitettségeinek fedezésére is azzal a céllal, hogy helyreállítsák a reálgazdaságnak történő hitelezést az EGT átlagához képest kifejezetten nehéz kölcsönzési feltételekkel sújtott országokban. Az ilyen intézkedések értékelésekor a Hatóság mindenekelőtt azt vizsgálja, hogy az adott intézkedések nem biztosítanak-e jogosulatlan előnyt, amely például elősegítené a szóban forgó bank más üzleti tevékenységének fejlesztését. Az ilyen kezességvállalás legfeljebb hét évig tartó időszakot fedezhet. Amennyiben a Hatóság ilyen kezességvállalást hagy jóvá, a banknak nem kell szerkezetátalakítási tervet benyújtania.

5. KÖZPONTI BANKI LIKVIDITÁSNYÚJTÁS, VALAMINT A BETÉTBIZTOSÍTÁSI RENDSZEREBŐL ÉS A BANKSZANÁLÁSI ALAPOKBÓL VÉGREHAJTOTT INTERVENCIÓ

- (62) A központi bankok monetáris politikával kapcsolatos szokásos tevékenységei – mint a nyíltpiaci műveletek és a jegybanksi rendelkezésre állás – nem tartoznak az állami támogatási szabályok hatálya alá. Hitelintézetnek nyújtott célzott támogatás (ismertebb nevén: rendkívüli likviditási támogatás) támogatásnak minősülhet, kivéve, ha az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek ⁽²²⁾:
- a hitelintézet átmenetileg nem likvid, de fizetőképességű a likviditásnnyújtás időpontjában, amelyre rendkívüli körülmények között kerül sor, és nem számít nagyobb támogatási csomag részének;
  - az eszközt teljes egészében biztosíték fedezi, amelyre annak minőségétől és piaci értékétől függő haircutot alkalmaznak;
  - a központi bank a kedvezményezettre büntetőkamatot vet ki;
  - az intézkedést a központi bank kezdeményezésére hajtják végre és különösen semmilyen állami viszontgaranciában nem részesül.
- (63) Az EFTA-államok betétbiztosítási rendszerekről szóló 94/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²³⁾ előírt kötelezettségeikkel összhangban a betétbiztosítási alapokból végrehajtott, a betétesek kifizetését szolgáló beavatkozások nem minősülnek állami támogatásnak ⁽²⁴⁾. Az ilyen vagy ehhez hasonló alapok hitelintézeti szerkezetátalakításra való felhasználása azonban állami támogatásnak minősülhet. Bár a szóban forgó alapok adott esetben a magánszektorból származnak, mégis támogatásnak minősülhetnek, mivel állami kontroll körébe kerülnek és az alapok alkalmazására vonatkozó döntés az államnak tudható be ⁽²⁵⁾. Az ilyen beavatkozások formájában történő állami támogatás összegegyeztetettségét a Hatóság ezen iránymutatás alapján fogja vizsgálni.
- (64) A bankszanálási alaphoz történő beavatkozás formájában nyújtott állami támogatás EGT-megállapodással való összegegyeztetettségének értékelésére ezen iránymutatás alapján kerül sor.

6. KÜLÖNLEGES MEGFONTOLÁSOK A FELSZÁMOLÁSI TÁMOGATÁSSAL KAPCSOLATBAN

6.1. ÁLTALÁNOS ELVEK

- (65) Az EFTA-államoknak ösztönözniük kell az életképtelen gazdasági szereplők piacról történő kilépését, ugyanakkor lehetővé kell tenniük, hogy a kilépési folyamat szervezetten, a pénzügyi stabilitás megővésével menjen végbe. A nehéz helyzetben lévő hitelintézet szabályos felszámolását mindig mérlegelni kell akkor, ha nem állítható helyre az intézmény hosszú távú életképessége.

⁽²²⁾ Az ilyen esetekben az intézkedéseket a későbbiekben a szerkezetátalakítási terv részeként értékelik.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1994. március 30-i 94/19/EK irányelve a betétbiztosítási rendszerekről (HL L 135., 1994.5.31., 5. o.), az EGT-megállapodás IX. melléklete II (ii) fejezete 19a. pontjában említettek szerint.

⁽²⁴⁾ Lásd ennek analógiájára a T-351/02. sz. *Deutsche Bahn kontra Bizottság* ügyet (EBHT 2006., II-1047. o., 114. pont), valamint a C-460/07. sz. *Puffer* ügyet (EBHT 2009., I-3251. o., 70. pont).

⁽²⁵⁾ Lásd a dán bankfelszámolási programot (HL C 312., 2010.11.17., 5. o.).

- (66) A Hatóság elismeri, hogy egy hitelintézet normál fizetéseképtelenségi eljárással történő felszámolása nem mindig megvalósítható – a hitelintézetek sajátosságai miatt és amiatt, hogy hiányoznak a hitelintézetek szanálását a pénzügyi stabilitás fenyegetése nélkül lehetővé tevő mechanizmusok. Ezért a csődhelyzetben lévő hitelintézet felszámolását segítő állami intézkedéseket összeegyeztethető támogatásnak lehet tekinteni, amennyiben a (44) pontban részletezett követelmény teljesül.
- (67) A szabályos felszámolás célja a nehéz helyzetben lévő hitelintézet tevékenységének korlátozott időtartamra történő felfüggesztése. Ez a cél azzal jár, hogy nem lehet új külső tevékenységet indítani. Ez azonban nem lehet akadálya annak, hogy a fennálló kötelezettségeket teljesítsék, amennyiben ezzel csökkennek a felszámolási költségek. A felszámolás során emellett a lehetőségekhez mérten törekedni kell arra, hogy az üzleti tevékenység vagy eszközök részeit versenyeljárás során értékesítsék. A szabályos felszámolási eljárással szembeni követelmény, hogy az eszközök bármilyen esetleges eladása hozzájáruljon a felszámolási költségekhez.
- (68) Az EFTA-államok számos eszközt választhatnak a nehéz helyzetben lévő hitelintézetek felszámolására. Az ilyen felszámolás érdekében végrehajtott valamennyi állami támogatási intézkedésnek meg kell felelnie a (69)–(82) pontban meghatározottaknak.

6.2. A FELSZÁMOLÁSI TÁMOGATÁS ENGEDÉLYEZÉSÉNEK FELTÉTELEI

- (69) Az EFTA-államoknak tervet kell benyújtaniuk a hitelintézet szabályos felszámolására.
- (70) A hitelintézetek működési zavarait megoldani hivatott támogatási intézkedések belső piaccal történő összeegyeztethetőségének értékelésekor a Hatóság a szerkezetátalakítási iránymutatás 2., 3. és 4. szakaszában a szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozóan ismertetett eljárást követi.
- (71) A szabályos felszámolás sajátos természete a (72)–(78) pontban ismertetett megfontolásokat teszi szükségessé.

6.2.1. A felszámolási költségek korlátozása

- (72) Az EFTA-államoknak bizonyítaniuk kell, hogy a támogatás lehetővé teszi a hitelintézet számára a hatékony és szabályos felszámolást, miközben a kitűzött cél érdekében a támogatás összegét a hitelintézet tevékenységének a felszámolás időtartamára történő fenntartásához szükséges minimumra korlátozza az ebben az iránymutatásban szereplő teherviselési követelmények betartása mellett.

6.2.2. A versenytorzulás korlátozása

- (73) Az indokolatlan versenytorzulás elkerülése érdekében a felszámolási szakaszt a felszámolás szabályos lefolytatásához feltétlenül szükséges időtartamra kell korlátozni.
- (74) A kedvezményezett hitelintézet működésének folytatása idején nem versenyezhet aktívan a piacon, és nem folytathat új tevékenységet. Tevékenységének a meglévő ügyfeleivel függőben lévő ügyek folytatására és lezárására kell korlátozódnia. Bármilyen, a meglévő ügyfelekkel kapcsolatos új tevékenységnek a meglévő szerződések feltételeinek megváltoztatására, illetve a meglévő kölcsönök átstrukturálására kell korlátozódnia, amennyiben az ilyen változások javítanak az adott eszköz nettó jelenértékén.
- (75) A felszámolandó hitelintézet árpolitikáját úgy kell kialakítani, hogy az az ügyfeleket vonzóbb alternatívák felkutatására ösztönözze.
- (76) Abban az esetben, ha banki engedélyre van szükség, például egy fekete bank vagy kizárólag egy adott hitelintézet szabályos felszámolása céljából létrehozott ideiglenes intézmény (hídbank) számára, az engedélynek szigorúan a felszámoláshoz szükséges tevékenységekre kell korlátozódnia. A banki engedélyt az illetékes felügyeleti hatóságnak a lehető leghamarabb vissza kell vonnia.

6.2.3. Teherviselés

- (77) A szabályos felszámolás összefüggésében figyelmet kell fordítani az erkölcsi kockázat minimalizálására, különösen annak megakadályozásával, hogy kiegészítő támogatást nyújtsanak a részvényeseknek és az alárendelt hitelezőknek. A részvényesek és az alárendelt hitelezők követeléseit ezért nem lehet a folytatódó gazdasági tevékenységre átvinni.
- (78) A 3.1.2. és a 3.1.3. szakasz betartása értelemszerűen történik.

6.3. A HITELINTÉZET ELADÁSA A SZABÁLYOS FELSZÁMOLÁSI ELJÁRÁS IDEJÉN

- (79) A hitelintézet szabályos felszámolási eljárás alatt történő eladása állami támogatást jelenthet a vásárlónak, kivéve, ha az eladást egy nyílt és feltételek nélküli versenyeljárás révén szervezik meg és az eszközöket a legmagasabb árat kínáló ajánlattevőnek adják el. Az ilyen versenyeljárás adott esetben lehetővé teszi, hogy az intézmény részeit különböző ajánlattevőknek adják el.
- (80) Annak meghatározásakor, hogy a hitelintézetet vagy a hitelintézet egy részét megvásárló részesült-e állami támogatásban, a Hatóság azt vizsgálja, hogy:
- a) az eladási folyamat, nyílt, feltételek nélküli és diszkrimináció mentes-e;
  - b) az eladásra piaci feltételek szerint kerül-e sor;
  - c) a hitelintézet vagy a kormány (a választott szerkezettől függően) a lehető legmagasabban rögzíti-e az érintett eszközök és kötelezettségek eladási árát.
- (81) Amikor a Hatóság megállapítja, hogy a vásárló támogatásban részesült, a Hatóság a szóban forgó támogatás összeegyeztethetőségét külön fogja értékelni.
- (82) Amennyiben a támogatást az eladandó gazdasági tevékenységre nyújtották (és nem az adott tevékenység megvásárlójának), a támogatás összeegyeztethetősége külön vizsgálat tárgyát képezi majd ezen iránymutatás fényében. Amennyiben a felszámolási eljárás egy jelentős piaci részesedéssel bíró gazdasági tevékenység eladását tartalmazza, a Hatóság felméri a versenytorzulást korlátozó intézkedések iránti szükségletet, amelyet a szóban forgó gazdasági tevékenységnek nyújtott támogatás váltott ki, és megvizsgálja az intézmény eladás utáni életképességét. Az életképesség értékelésekor a Hatóság kellő figyelmet fog fordítani a vásárlónak a megszerzett üzlet méretéhez és erejéhez viszonyított méretére és erejére.

6.4. A SZABÁLYOS FELSZÁMOLÁSI PROGRAMOK ENGEDÉLYEZÉSÉNEK FELTÉTELEI

- (83) A stresszhelyzetben lévő hitelintézeteket segítő EFTA-állami programokból támogatás biztosítható a stresszhelyzetben lévő hitelintézetek szabályos felszámolására a negatív hatások ágazatra és a gazdaság egészére történő áttérjedésének egyidejű korlátozásával.
- (84) A Hatóság úgy véli, hogy a korlátozott méretű hitelintézeteknek ⁽²⁶⁾ szánt felszámolási támogatási programokat jóvá lehet hagyni, amennyiben azokat úgy alakítják ki, hogy garantálják a (44) pontban leírt követelmények betartását, a részvényesek és az alárendelt hitelezők közreműködésével történő teherviselést, továbbá megszüntessék az erkölcsi kockázatot és eloszlássák a többi versenyyagályt.
- (85) Az ilyen programok összeegyeztethetőségének értékelésére a 3. szakaszban meghatározott feltételek fényében kerül sor. A program Hatósághoz történő bejelentésekor az EFTA-államnak ezért részletes információkat kell szolgáltatnia az eljárásról és a kedvezményezett intézmények javára történő beavatkozás feltételeiről.
- (86) A versenytorzulás mértéke a kedvezményezett intézmény jellege és piaci helyzete függvényében változhat: az esetek egyedi értékelésére lehet szükség annak biztosítása érdekében, hogy a folyamat ne vezessen indokolatlan versenytorzuláshoz. Az összesen több mint 3 000 millió EUR értékű eszközzel rendelkező hitelintézetek javára jóváhagyott program szerinti támogatási intézkedéseket egyesével kell bejelenteni jóváhagyásra.

6.5. NYOMON KÖVETÉS

- (87) Az EFTA-államoknak rendszeresen, legalább évente jelentést kell készíteniük a 6.4. szakasz szerinti program működéséről. Ezeknek a jelentéseknek tartalmazniuk kell a 6.4. szakasz értelmében felszámolás alatt álló hitelintézetekre vonatkozó információkat is.
- (88) Az EFTA-államoknak minden egyes, felszámolás alatt lévő bank felszámolási eljárásának alakulásáról (legalább évente) rendszeres jelentést, a felszámolási eljárás végén pedig zárójelentést kell benyújtaniuk annak érdekében, hogy a Hatóság nyomon tudja követni a szabályos felszámolási eljárást és annak versenyre gyakorolt hatását. Bizonyos esetekben ellenőrző megbízottat vagy elidegenítésért felelős vagyongkezelőt nevezhetnek ki, illetve akár mind a kettőt is, hogy biztosítsák a támogatás engedélyezését lehetővé tevő feltételek és kötelezettségek teljesülését.

⁽²⁶⁾ Lásd például az N 407/2010. sz. *dán bankfelszámolási program* állami támogatást (HL C 312., 2010.11.17., 7. o.).

7. AZ ALKALMAZÁS KEZDETE ÉS IDŐTARTAMA

- (89) A Hatóság az ezen iránymutatásban meghatározott elveket 2013. december 1-jétől fogja alkalmazni.
- (90) A Hatósághoz 2013. december 1-jét megelőzően beérkezett bejelentések azonban a bejelentés időpontjában hatályos követelmények alapján kerülnek elbírálásra.
- (91) A Hatóság ezen iránymutatás alapján fogja vizsgálni minden, az engedélye nélkül – tehát az EFTA-államok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikke (3) bekezdésének sérelmével – nyújtott támogatás EGT-megállapodással való összeegyeztethetőségét, amennyiben a támogatást részben vagy teljesen az iránymutatásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és annak EGT-kiegészítésében való közzétételét követően nyújtották.
- (92) Az összes többi esetben a Hatóság az állami támogatás nyújtásakor hatályban lévő, *válsággal kapcsolatos iránymutatók* alapján végez majd vizsgálatot.
- (93) A Hatóság indokolt esetben felül fogja vizsgálni ezt az iránymutatást mindenekelőtt, hogy lépést tartson a piaci feltételekben vagy a szabályozási környezetben bekövetkezett változásokkal, amelyek hatással lehetnek a közlemben meghatározott szabályokra.
- (94) A bankokról szóló 2008. évi iránymutatás 2013. november 30-i hatállyal visszavonásra kerül.
- (95) Az értékvesztett eszközökről szóló iránymutatás 5. melléklete és (47) pontja visszavonásra kerül.
- (96) A szerkezetátalakítási iránymutatás az alábbiak szerint módosul:

A 4. pontban az első mondat helyébe a következő szöveg lép: „Amennyiben egy pénzügyi intézmény állami támogatásban részesül, az EFTA-államnak szerkezetátalakítási tervet kell benyújtania annak alátámasztására, hogy az egyes bankok hosszú távon állami támogatás nélkül is (ismét) életképesek lesznek.”

A 4. pontra vonatkozó 6. lábjegyzet visszavonásra kerül.

A 7. pontban a harmadik francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép: „A Hatóság – a pénzügyi szektor általános helyzetét szem előtt tartva – az EFTA-államok és a kedvezményezett bankok közötti megfelelő teherviselés alapelvét alkalmazza.”

A 8. pont visszavonásra kerül.

A 21. pontra vonatkozó 28. lábjegyzetben az első mondat helyébe a következő szöveg lép: „Lásd a bankokról szóló 2013. évi iránymutatás 6. szakaszát.”

A 25. pont helyébe a következő szöveg lép: „A megfelelő mértékű teherviseléstől való bármely *előzetes* eltérést, amelyet a pénzügyi stabilitás követelménye miatt a szerkezetátalakítási terv jóváhagyása előtt kivételesen engedélyeztek, kompenzálni kell a szerkezetátalakítás későbbi szakaszában, például visszakövetelési rendelkezés formájában és/vagy nagyobb mértékű szerkezetátalakítás révén, ideértve a versenytorzulást korlátozó kiegészítő intézkedéseket.”